Insektregistrering i Snarup Mose 2019.

Niels Lykke

Indledning

I sommeren 2018 tog Erik Ehmsen og Niels Lykke kontakt til Aage V. Jensens Fond samt Fåborg-Midtfyn kommune for at etablere en dialog om Snarup Mose for at sikre bedst mulige levevilkår for flora og fauna i området.

Et møde fandt sted i mosen den 12/11 - 2018, hvor vicedirektør Jacob Palsgård Andersen, AVF, studentermedhjælper Frederik Worm,AVF, biolog i FMK Jens Aamand Kristensen, ornitolog Erik Ehmsen samt entomolog Niels Lykke besigtigede hele Fondens del af moseområdet og drøftede gavnlige ændringer. Det mundede ud i en række tiltag, der skulle gennemføres af Fonden, frivillige samt Fåborg-Midtfyns kommune. Desuden blev det aftalt, at Niels Lykke med hjælp fra entomologer fra Entomologisk Selskab for Fyn skulle registrere sommerfugle og i nogen grad også andre insektgrupper.

Kejserkåbe. Øverst hun, nederst han.

Resultater af insektregistreringen

Insektregistreringen er i 2019 udført gennem 10 natfangstture og 8 dagture, hvor der med kviksølvlys, blå rør, sukkerlokning, feromonlokning og larvesøgning er registreret i alt 550 arter ud af de i øjeblikket 2595 kendte danske arter sommerfugle. Arbejdet er udført af Christian Jørgensen, Jan Trepax, Otto Buhl, Kurt Jørgensen og Niels Lykke.

Snarup Mose består dels af varieret løvskov med talrige træarter repræsenteret, dels af moseflader vokset i skov med især birk, tørst og el. Desuden findes en ret stor højmose, og på to skovenge med varieret urteflora findes her et stort udvalg af planter, der kan huse de insekter, der er specialiseret på netop disse planter.

Citronsommerfugl

Medlemmer af de fynske insektforeninger har gennem mange år besøgt Snarup Mose for at finde sommerfugle, og data fra de mange ture tilbage fra 1930-erne og frem til i dag er gemt i foreningens database, hvorfor det er muligt at følge udviklingen. Mange arter er i 2019 genfundet, mens en række arter, ikke mindst blandt dagsommerfuglene, for længst er forsvundet fra lokaliteten, og flere af disse er også forsvundet helt fra Fyn og er i stærk tilbagegang i Danmark.

Dagsommerfugle

I 2019 er 22 arter dagsommerfugle registreret (se artsliste), og yderligere 5-7 ret almindeligt forekommende arter må formodes at kunne findes i de kommende år. (Skråstregbredpande, Spættet Bredpande, Storplettet Perlemorsommerfugl, Blåhale, Det hvide W, Iris, Lille Ildfugl).

10 arter dagsommerfugle, som tidligere er registreret fra Snarup Mose, men ikke længere må formodes at kunne findes i mosen, nævnes her med ældste samt nyeste fund.

Moserandøje *(Coenonympha tullia).* 1924/1959.
Brunlig Perlemorsommerfugl *(Boloria selene).* 1930/2009.
Rødlig Perlemorsommerfugl *(Boloria euphrosyne).* 1939/2001.
Engperlemorsommerfugl *(Brenthis ino).* 1930/1996.
Skovperlemorsommerfugl *(Argynnis adippe).* 1977/1991.
Okkergul Pletvinge *(Melitaea cinxia).* 1939/1986.
Mørk Pletvinge *(Melitaea diamina).* 1954/1964.
Violet ildfugl *(Lycaena hippothoe).* 1942/1985.
Argus Blåfugl (Plebejus argus). 1952/1952.
Bølleblåfugl. *(Agriades optilete).* 1922/1951.

Citronsommerfuglen er en ret almindeligt forekommende dagsommerfugl i Danmark. Dens larve lever på Tørst og Vrietorn, og da Snarup Mose har store flader med Tørst, er denne lokalitet den bedste fynske for denne art.

Blandt de registrerede arter i 2019 er også Moseperlemorsommerfugl, der er tilknyttet højmosen og aktuelt kun kendt fra Storelung foruden Snarup Mose på Fyn. Den blev set den 25. juni, hvor der var 25 eksemplarer i højmosen. Tidligere har den levet på enkelte andre egnede lokaliteter på Sydfyn, men lav vandstand og øget næringstilførsel truer dens tilholdssteder. Larven lever på Tranebær, og det er derfor af stor betydning, at højmosen forbliver lysåben, og at vandstanden er passende. Det er planlagt at fjerne Birk, Pil og Tørst fra højmosen ultimo 2019, og vandstanden undersøges nærmere for at vurdere, om der skal ændringer til.

Uønsket opvækst i højmosen

Kejserkåben, en anden perlemorsommerfugl, er talrig i Snarup Mose. Den var i en årrække på kraftig tilbagegang i Danmark, men har fået det bedre gennem de seneste år, vel nok på grund af, at der gradvist etableres mere naturskov. Ægget lægges i revner på stammer af Eg og Bøg, og larven lever på planter af Violfamilien.

Admiral, Kejserkåbe og Tidselsommerfugl på Hjortetrøst

Guldhale, en flot busksommerfugl, der er tilknyttet Slåen, har brug for varme, solekspонerede slåenkrat og lever på den sydvestlige skoveng, hvor der er de rette betingelser.

Slåenkrat hvor træer foran er delvist ryddet

Natsommerfugle

Blandt natsommerfuglene er mange genfund af arter, der tidligere er kendt fra lokaliteten, og som ikke er almindeligt udbredte på Fyn.

Snehvide (Leucodonto bicoloria) er en smuk hvid spinder med gule tegninger, som flyver i maj og juni. Dens larve lever på Birk. Arten er på Fyn kendt fra Nørresø og Snarup Mose.
Birkegaffelhale (Furcula bicuspis) er ligeledes tilknyttet Birk og optræder fåtalligt på få fynske lokaliteter.

Ege-skægmåler (Apocheima hispidaria) flyver i marts-april, og hunnen er vingeløs. Hannen flyver efter de dufte, hunnen udsender.
Elleglassværmer (Synandron spheciformis) er en af glassværmerne, der alle har glasklare vinger og ligner hvepse, hvilket giver dem beskyttelse . Arten er tilknyttet El og Birk.

Cydia corollana er en lille vikler, der er knyttet til Bævreasp. Den blev fundet i 2019, og det er første fund af arten på Fyn. I Danmark er den kendt fra Silkeborgegnen som det sydligste og op til Skagen. Det var derfor meget overraskende at finde arten i Snarup, om end der er store Bævreasptræer ved begge skov-enge.

Artsliste

Listen er opstillet efter "Revideret fortegnelse over Danmarks Sommerfugle", Ole Karsholt og Per Stadel Nielsen, 2013.

Micropterix aruncella
Eriocrania maculella
Triodia sylvina
Korscheltellus lupulina
Stigmella sp

Stigmella microtheriella
Stigmella floslactella
Stigmella tityrella
Stigmella hemargyrella
Nemophora degeerella
Adela reaumurella
Cauchas fibulella
Nematopogon adansoniella
Incurvaria masculella
Incurvaria oehlmanniella
Phylloporia bistrigella
Tischeria ekebladella
Dahlica triquetrella
Taleporia tubulosa
Psyche casta
Tinea trinotella
Monopis laevigella
Monopis weaverella
Haplotinea insectella
Caloptilia alchimiella
Caloptilia stigmatella
Euspilapteryx auroguttella
Parornix sp.
Phyllonorycter maestingella
Phyllonorycter coryli
Phyllonorycter ulmifoliella
Phyllonorycter stettinensis
Phyllonorycter nicellii
Phyllonorycter tristrigella
Phyllonorycter spinicolella
Phyllonorycter oxyacanthae
Phyllonorycter sorbi
Phyllonorycter genicolella
Cameraria ohridella
Yponomeuta evonymella
Yponomeuta padella
Yponomeuta plumbella
Paraswammerdania nebulella
Argyrestia brockeella
Argyrestia goedartella
Argyrestia conjugella
Plutella xylostella
Glyphipterix simpliciella

Ypsolopha nemorella
Ypsolopha dentella
Ypsolopha horridella
Ypsolopha sylvella
Ypsolopha parenthesella
Ypsolopha sequella
Hofmannophila pseudospretella
Crassa unitella
Harpella forficella
Diurnea fagella
Diurnea lipsiella
Pseudatemelia josephinae
Carcina quercana
Semioscopis steinkelneriana
Luquetia lobella
Agonopterix ocellana
Agonopterix arenella
Agonopterix heracliana
Agonopterix ciliella
Agonopterix angelicella
Depressaria daucella
Limnaecia phragmitella
Anacampsis populella
Anacampsis blattariella
Hypatima rhomboidella
Helstycogramma rufescens
Argolamprotes misella
Monochroa conspersella
Eulamprotes atrella
Gelechia muscosella
Psoricoptera gibbosella
Caryocolum blandella
Caryocolum tricolorella
Teleiodes luculella
Carpatolechia proximella
Exoteleia dodecella
Stenolechia gemmella
Batrachedra praeangusta
Coleophora lutarea
Coleophora lutipennella
Coleophora milvipennis
Coleophora siccifolia
Coleophora serratella

Coleophora ahenella
Coleophora lineolea
Coleophora lithargyrinella
Coleophora albidella
Coleophora alticolella
Coleophora sp
Coleophora sp
Coleophora sp
Elachista argentella
Elachista bisulcella
Elachista serricornis
Elachista utonella
Elachista atricomella
Elachista maculicerussella
Elachista sp
Mompha subbistrigella
Mompha epilobiella
Alucia hexadactyla
Pterophorus pentadactyla
Adaina microdactyla
Emmalina monodactyla
Schreckensteinia festaliella
Epermenia chaerophyllella
Epermenia illigerella
Anthophila fabriciana
Olindia schumacherana
Ditula angustiorana
Epagoge grotiana
Capua vulgana
Archips podana
Archips xylosteana
Ptycholoma lecheana
Pandemis corylana
Pandemis cerasana
Pandemis heparana
Pandemis dumetana
Syndemis musculana
Clepsis spectrana
Adoxophyes orana
Tortricodes alternella
Eana incanana
Cnephasia stephensiana
Tortrix viridana

Aleimma loeflingiana
Acleris forskalleana
Acleris laterana
Acleris sparsana
Acleris emargana
Acleris hastiana
Eulia ministrana
Pseudargyrotoza conwagana
Phalonidia manniana
Agapeta hamana
Agapeta zoegana
Eupoecilia ambiguella
Aethes smeathmanniana
Aethes cnicana
Aethes rubigana
Cochylis nana
Pseudosciaphila branderiana
Apotomis semifasciana
Apotomis turbidana
Apotomis betuletana
Apotomis capreana
Orthotaenia undulana
Hedya nubiferana
Hedya pruniana
Hedya atropunctana
Celypha lacunana
Celypha rivulana
Olethreutes arcuella
Lobesia reliquana
Bactra lancealana
Eucosmomorpha albersana
Ancyllis laetana
Ancyllis unculana
Ancyllis apicella
Ancyllis achatana
Ancyllis mitterbacheriana
Rhopobota naevana
Spilonota ocellana
Epinotia brunnichana
Epinotia solandriana
Epinotia abbreviana
Epinotia signatana
Epinotia immundana

Epinotia demarniana
Epinotia subocellana
Epinotia tenerana
Epinotia ramella
Epinotia bilunana
Epinotia nisella
Epinotia cinereana
Eucosma cana
Eucosma hohenwartiana
Eucosma campoliliana
Gypsonoma dealbana
Epiblema foenella
Notocelia cynosbatella
Notocelia uddmanniana
Notocelia rosaeculana
Notocelia trimaculana
Cydia corollana
Cydia pomonella
Cydia splendana
Cydia fagiglandana
Cydia amplana
Lathronympha strigana
Grapholita funebrana
Grapholita tenebrosana
Pammene ignorata
Pammene argyrana
Pammene fasciana
Pammene germmana
Pammene gallicana
Strophedra weirana
Synanthedon spheciformis
Apoda limacodes

DAGSOMMERFUGLE

Stregbredpande *(Thymelicus sylvestris)*
Stor Bredpande*(Ochlodes sylvanus)*
Aurora *(Anthocaris cardamines)*
Stor Kålsommerfugl *(Pieris brassicae)*
Lille Kålsommerfugl *(Pieris rapae)*
Grønåret Kålsommerfugl *(Pieris napi)*
Citronsommerfugl *(Gonepteryx rhamni)*
Skovrandøje *(Pararge aegeria)*
Okkergul Randøje *(Coenonympha pamphilus)*

Engrandøje *(Aphantopus hyperantus)*
Græsrandøje *(Maniola jurtina)*
Moseperlemorsommerfugl *(Boloria aquilonaris)*

Moseperlemorsommerfugl

Kejserkåbe *(Argynnis paphia)*
Nældesommerfugl *(Araschnia levana)*
Admiral *(Vanessa atalanta)*
Tidselsommerfugl *(Vanessa cardui)*
Dagpåfugleøje *(Aglais io)*
Nældens Takvinge *(Aglais urticae)*
Det hvide C *(Polygonia c-album)*
Guldhale *(Thecla betulae)*
Skovblåfugl *(Celastrina argiolus)*
Almindelig Blåfugl *(Polyommatus icarus)*

Aphomia sociella
Ortholepis betulae
Sciota hostilis
Dioryctria abietella
Phycita roborella
Acrobasis repandana
Acrobasis advenella
Phycitodes maritima
Phycitodes binaevella
Hypsogypia glaucinalis
Endotricha flammealis
Pyrausta aurata
Anania coronata
Anania lancealis
Anania stachydalis

Ostrinia nubilalis
Udea ferrugalis
Udea lutealis
Pleuroptya ruralis
Agrotera nemoralis
Evergestis forficalis
Evergestis extimalis
Evergestis limbata
Evergestis pallidata
Scoparia pyralella
Scoparia ambigualis
Scoparia subfusca
Scoparia basistrigalis
Eudonia lacustrata
Eudonia truncicolella
Eudonia mercurella
Chilo phragmitella
Calamotropha paludella
Chrysoteuchia culmella
Crambus pascuella
Crambus lathoniellus
Agriphila tristella
Agriphila straminella
Catoptria pinella
Catoptria falsella
Catoptria verellus
Elophila nymphaeata
Cataclysta lemnata
Parapoynx stratiotata
Donacaula mucronella
Falcataria lacertinaria
Watsonalla binaria
Watsonalla cultraria
Drepana curvatula
Drepana falcataria
Cilix glaucata
Thyatira batis
Habrosyne pyritoides
Tethea or
Ochropacha duplaris
Polyploca ridens
Poecilocampa populi
Eutrix potatoria

Aglia tau
Mimas tiliae
Smerinthus ocellata
Laothoe populi
Sphinx ligustri
Deilephila elpenor
Idaea dimidiata
Idaea biselata
Idaea emarginata
Idaea aversata
Timandra comae
Cyclophora albipunctata
Cyclophora punctaria
Cyclophora linearia
Orthonama vittata
Xanthorhoe fluctuata
Xanthorhoe biriviata
Xanthorhoe spadicearia
Xanthorhoe ferrugata
Xanthorhoe designata
Xanthorhoe montanata
Camptogramma bilineata
Epirrhoe tristata
Epirrhoe alternata
Euphyia biangulata
Euphyia unangulata
Earophila badiata
Anticlea derivata
Hydriomena furcata
Hydriomena impluviata
Thera variata
Thera britannica
Plemyria rubiginata
Electrophaes corylata
Cosmorhoe ocellata
Eustroma reticulata
Ecliptopera capitata
Ecliptopera silaceata
Chloroclysta siterata
Dysstroma truncata
Colostygia pectinataria
Lampropteryx suffumata
Operophtera fagata

Operophtera brumata
Epirrita dilutata
Epirrita christyi
Euchoeca nebulata
Hydrelia sylvata
Hydrelia flammeolaria
Philereme vetulata
Philereme transversata
Anticollix sparsata
Odezia atrata
Perizoma affinitata
Perizoma alchemillata
Gymnoscelis rufifasciata
Chloroclystis v-ata
Pasiphila rectangulata
Eupithecia tenuiata
Eupithecia pulchellata
Eupithecia dodoneata
Eupithecia tripunctaria
Eupithecia tantillaria
Eupithecia lanceata
Eupithecia centaureata
Eupithecia trisignaria
Eupithecia intricata
Eupithecia assimilata
Eupithecia vulgata
Eupithecia icterata
Eupithecia succenturiata
Eupithecia subfuscata
Lobophora halterata
Pterapherapteryx sexalata
Nothocasis sertata
Acasis viretata
Trichopteryx carpinata
Abraxas sylvata
Lomaspilis marginata
Ligdia adustata
Macaria notata
Macaria alternata
Macaria liturata
Chiasmia clathrata
Petrophora chlorosata
Plagodis pulveraria

Plagodis dolabraria
Ophistographtis luteolata
Pseudopanthera macularia
Ennomos quercinaria
Ennomos alniaria
Ennomos fuscantaria
Selenia dentaria
Selenia tetralunaria
Odontopera bidentata
Crocallis elinguaria
Ourapteryx sambucaria
Colotois pennaria
Alsophila aescularia
Apocheima hispidaria
Biston strataria
Biston betularia
Agriopis aurantiaria
Agriopis marginaria
Erannis defoliaria
Peribatodes rhomboidaria
Peribatodes secundaria
Alcis repandata
Hypomesis punctinalis
Ectropis crepuscularia
Aethalura punctulata
Ematurga atomaria
Cabera pusaria
Cabera exanthemata
Lomographa bimaculata
Lomographa temerata
Theria rupicapraria
Campaea margaritaria
Geometra papilionaria
Comibaena bajularia
Jodis lactearia
Furcula bicuspis
Stauropus fagi
Drymonia dodonaea
Drymonia ruficornis
Notodonta dromedarius
Notodonta ziczac
Peridea anceps
Pheosia tremula

Pheosia gnoma
Leucodonta bicoloria
Pterostoma palpina
Ptilodon capucina
Ptilidon cucullia
Phalera bucephala
Clostera curtula
Scoliopteryx libatrix
Rivula sericealis
Hypena proboscidalis
Arctornis l-nigrum
Lymantria monacha
Calliteara pudibunda
Orgyia antiqua
Spilosoma lubricipeda
Phragmatobia fuliginosa
Arctia caja
Miltochrista miniata
Thumatha senex
Cybosia mesomella
Pelosia muscerda
Lithosia quadra
Atolmis rubricollis
Eilema depressa
Eilema lurideola
Eilema complana
Eilema sororcula
Macrochilo cribrumalis
Herminia tarsipennalis
Hypenodes humidalis
Schrankia costaestrigalis
Laspeyria flexula
Catocala fraxini
Catocala nupta
Abrostola tripartita
Abrostola triplasia
Diachrysia chrysitis
Autographa gamma
Plusia putnami
Deltote pygarga
Deltota deceptoria
Deltote bankiana
Panthea coenobita

Colocasia coryli
Moma alpium
Acronicta alni

Larve af Kølle-Pelsugle *(Acronicta alni)*

Acronicta aceris
Acronicta rumicis
Acronicta megacephala
Craniophora ligustri
Amphipyra pyramidae
Amphipyra tragopoginis
Allophyes oxyacanthae
Xylocampa areola
Caradrina morpheus
Hoplodrina octogenaria
Hoplodrina blanda
Hoplodrina ambigua
Charanyca trigrammica
Rusina ferruginea
Trachea atriplicis
Phlogophora meticulosa
Helotropha leucostigma
Hydraecia micacea
Amphipoea fucosa
Amphipoea oculea
Luperina testacea
Rhizedra lutosa
Denticucullus pygmina
Photedes minima

Globia sparganii
Globia algae
Apamea crenata
Apamea anceps
Apamea monoglypha
Lateroligea ophiogramma
Mesapamea secalis
Oligia strigilis
Oligia latruncula
Tilacea aurago
Xanthia togata
Cirrhia icteritia
Agrochola lychnidis
Agrochola lota
Agrochola macilenta
Agrochola circellaris
Conistra vaccinii
Conistra rubiginea
Eupsilia transversa
Enargia paleacea
Ipimorpha subtusa
Cosmia trapezina
Cosmia pyralina
Atethmia centrago
Brachylomia viminalis
Parastichtis suspecta
Apterogenum ypsillon
Mniotype satura
Orthosia incerta
Orthosia cerasi
Orthosia cruda
Orthosia populeti
Orthosia gothica
Anorthoa munda
Cerapteryx graminis
Polia nebulosa
Lacanobia oleracea
Hada plebeja
Mamestra brassicae
Mythimna pudorina
Mythimna pallens
Mythimna impura
Agrotis exclamationis

Agrotis segetum
Agrotis puta
Axylia putris
Ochropleura plecta
Diarsia brunnea
Diarsia mendica
Noctua pronuba
Noctua fimbriata
Noctua orbona
Noctua comes
Noctua interjecta
Noctua janthe
Graphiphora augur
Xestia xanthographa
Xestia c-nigrum
Xestia triangelum
Nola confusalis
Nola cucullatella
Bena bicolorana
Pseudoips prasinana
Nycteola revayana

Plejetiltag

På den østlige skoveng har et le-laug fra Ringe slået to større felter i september 2019 og stakket det slåede materiale.

I den sydvestlige del af Fondens moseareal er en skoveng, hvor begyndende træopvækst af tørst, birk og pil er ved at udkonkurrere urtevegetationen samt skygge for et soleksponeret slåenkrat. Disse træer er i dele af engen blevet fjernet af frivillige i 2019, og dette arbejde vil fortsætte ultimo 2019. Le-lauget fra Ringe har frivilligt slået et par felter på denne skoveng, så forskellige urter kan klare sig.

Højmosen er ligeledes ramt af betydelig opvækst af træer, og ultimo 2019 vil Fonden sammen med frivillige fjerne uønsket opvækst, så hele højmosefladen bliver lysåben.

Tre steder i området fjernes træer og buske omkring vandhuller, så de bliver lysåbne.

Tæger

De tæger, der hører til Bred-, rand- og ildtæger *(Heteroptera)*, er også registreret, og følgende arter er fundet i 2019.

Rød Kanttæge

Stribetæge

Stribetæge *(Graphosoma lineatum)*
Grøn Bredtæge *(Palomena prasina)*
Stor Bredtæge *(Pinthaeus Sanguinipes)*
Torntæge *(Picromerus bidens)*
Almindelig Løvtæge *(Elasmostethus interstinctus)*
Stor Løvtæge *(Acanthosoma haemorrhoidale)*
Almindelig Bærtæge *(Dolycoris baccarum)*
Skræppetæge *(Coreus marginatus)*
Rød Kanttæge *(Corizus hyoscami)*
Amerikansk Fyrretæge *(Leptoglossus occidentalis)*
Almindelig Kanttæge *(Rhopalus parumpunctatus)*

Guldsmede

Guldsmede er afhængige af levesteder med lysåbne vandflader, og i Fondens del af Snarup Mose er dette i øjeblikket en mangelvare, så det er ikke overraskende, at der i år blot blev registreret 14 arter. Der er planlagt tiltag tre steder i området, hvor træer og buske skal fjernes og give bedre betingelser.

Rød Libel *(Pyrrhosoma nymphula)*
Almindelig Vandnymfe *(Enallagma cyatigerum)*
Efterårsmosaikguldsmed (Aeshna mixta)
Brun Mosaikguldsmed *(Aeshna grandis)*
Blå Mosaikguldsmed *(Aeshna cyanea)*
Stor Kejserguldsmed *(Anax imperator)*
Håret Mosaikguldsmed *(Brachytron pratense)*
Grøn Smaragdlibel *(Cordulia aenea)*
Fireplettet Libel *(Libellula quadrimaculata)*
Blå Libel *(Libellula depressa)*
Stor Blåpil *(Orthetrum cancellatum)*
Stor Hedelibel *(Sympetrum striolatum)*
Almindelig Hedelibel *(Sympetrum vulgatum)*
Blodrød Hedelibel *(Sympetrum sanguineum)*